

شهرداری منطقه ۲۲
با مشارکت اداره کل امور بانوان

برنامه برگزاری مسابقه طراحی بوستان بانوان ریحانه

بهار ۱۳۹۹

فهرست مطالب

۱.....	عنوان مسابقه
۱.....	طرح مساله
۱.....	متن فراخوان
۱.....	اهداف کلان و خرد
۲.....	توصیه های طراحی
۲.....	محدودیت های طراحی
۲.....	الزامات و مدارک شرکت در مسابقه
۴.....	معیارهای داوری
۴.....	ارکان مسابقه
۴.....	جوایز
۵.....	زمان بندی مسابقه
۵.....	ثبت نام و اطلاعات تماس
۵.....	معرفی بوستان بانوان ریحانه

عنوان مسابقه

طراحی بوستان بانوان ریحانه با هدف ارتقای کیفیت فضایی

شرح مساله

فضاهای شهری به عنوان مهمترین عرصه‌های حضور و بروز شهروندان، به مثابه آینه‌ای از کیفیت زندگی در شهرها دانسته می‌شوند. نگاه کالبدی به شهرها و بی‌توجهی به ابعاد انسانی و اجتماعی سبب شده که امروزه بسیاری از این فضاها صرفاً "وجود" داشته و فاقد کیفیت فضایی باشند. در چنین شرایطی سهم زنان در مقایسه با مردان با محدودیت بیشتری مواجه بوده و سبب شده شهرهای امروزی عمدتاً چهره‌ای مردانه داشته باشند. هرچند به صورت کلی تفکیک جنسیتی فضاهای شهری تناقضاتی با مفهوم حق به شهر دارد، اما بوستان‌های زنان می‌توانند به صورت موردی در تامین نیازهای خاص زنان و بهره‌برداری آزادانه آنها از محیط موثر عمل کنند.

اگرچه برنامه‌ریزی، طراحی و اجرای بوستان‌های بانوان موضوع تازه‌ای در ادبیات شهری ایران محسوب نمی‌شود، اما نکته قابل توجه آن است که در عمل این بوستان‌ها صرفاً "تعریف" شده و فرآیند طراحی شهری برای آنها طی نشده است. این بوستان‌ها عموماً بخش‌های تفکیک شده‌ای از بوستان‌های موجود بوده و یا آنکه نتیجه محصورسازی فضاهای سبز هستند. بنابراین در نخستین گام لازم است نگاه به این فضاها، فارغ از صرف موجودیت آنها بوده و به مثابه دیگر فضاهای همگانی، مطلوبیت آنها بر اساس شاخص‌های کمی و کیفی مورد انتظار باشد.

با هدف افزایش مشارکت زنان در فرآیند خلق فضاهای شهری، شکل‌دهی به ساختارهایی که بر نقش زنان به عنوان طراحان شهری تاکید می‌کند، حائز اهمیت بسیار است. بدین ترتیب و به صورت خاص، طراحی بوستان بانوان در سطح زنان مدیر شهری و نیز در سطح زنان متخصص شهری قابل تعریف بوده و هرم سه‌گانه مدیر، متخصص و بهره‌بردار در راستای تحقق عدالت جنسیتی در خلق و استفاده از فضاهای شهری شکل می‌گیرد. با هدف ارتقای کیفیت زندگی زنان به ویژه سلامت جسم و روان - به صورت خاص و به صورت عام تمامی جامعه؛ چرا که تاثیر سلامت و شادابی زنان بر خانواده امری انکارناپذیر است - به عنوان نتیجه مطلوب و نهایی هر اقدام برنامه‌ریزانه یا طراحانه شهری، تغییر نگرش به بوستان‌های زنان و هدایت آنها به سوی فضاهایی سرزنده، کارآمد و همه‌شمول برای گروه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی جامعه، یکی از مهمترین اهدافی است که شهرداری منطقه ۲۲ و اداره کل امور بانوان شهرداری تهران به آن اهتمام می‌ورزند.

متن فراخوان

شهرداری تهران در تاریخ ۱۳۸۲/۰۵/۲ در طرحی یک فوریتی احداث و ایجاد بوستان‌های ویژه بانوان را در جلسه شورای شهر تهران مورد بررسی قرار داد و مقرر گردید ۵ بوستان بزرگ در این ارتباط در سطح شهر تهران جانمایی و احداث گردند. از سال ۱۳۸۷ تاکنون ۴ بوستان بانوان به بهره‌برداری رسیده است. عملیات اجرای بوستان بانوان ریحانه با مساحت ۱۸ هکتار در بوستان چیتگر منطقه ۲۲ در سال ۱۳۹۱ آغاز و در سال ۱۳۹۵ به بهره‌برداری جزئی رسید. در سال جاری اولین پیست دوچرخه‌سواری بانوان در این بوستان افتتاح گردید و ارتقای کیفیت فضایی آن در دستور کار معاونت شهرسازی و معماری و معاونت امور اجتماعی و فرهنگی منطقه ۲۲ قرار گرفت.

در این راستا مسابقه طراحی بوستان بانوان ریحانه به عنوان بزرگ‌ترین پردیس ورزشی کشور با موضوع سلامت بانوان با هدف ارتقای کیفیت فضایی با تاکید بر میلمان و امان‌ها تعریف شده و انتظار می‌رود شرکت‌کنندگان با ارائه آثار خلاقانه خود بتوانند در طراحی و اجرای یک فضای شهری موفق، مشارکتی فعال با مدیریت شهری در منطقه ۲۲ را تعریف کنند.

اهداف کلان و خرد

- بهره‌گیری از مشارکت زنان در طراحی فضاهای همگانی
- توجه به شرایط مکانی و نیازهای زنان در:
 - طراحی محیط
 - تعریف فعالیت‌های قابل انجام در بوستان

- ارتقا سلامت همه‌جانبه، تحرک و نشاط زنان
- ترویج پیاده‌مداری و تقویت تعاملات اجتماعی در سایه نگرش انسان‌مدار به فضاهای همگانی
- توجه به سبک و فرهنگ ایرانی
- تقویت سرزندگی و حضور رنگ در فضاهای همگانی
- همه شمولی و دربرگیرندگی گروه‌های سنی، اجتماعی و اقتصادی
 - آزادی حضور بانوان در فضاهای باز
- ترویج فرهنگ دوستدار محیط‌زیست از طریق طراحی

توصیه‌های طراحی

- تاکید بر فعالیت‌هایی که به هر دلیل در سایر فضاهای شهری میسر نباشند.
- ارتقا سلامت استفاده‌کنندگان با سنین و توانمندی‌های مختلف
- توسعه فضاهای سبز و ارتقا کیفیت فضاها و مستحدثات موجود
- حفظ محیط‌زیست و گونه‌های گیاهی - جانوری موجود
- استفاده از مصالح پایدار و سازگار با محیط‌زیست در کنار سایر ملاحظات زیست‌محیطی
- بهره‌گیری از پوشش گیاهی سازگار با اقلیم در فضاسازی
- بهره‌گیری از توپوگرافی و شرایط طبیعی زمین و محیط

محدودیت‌های طراحی

- عدم تعریف مستحدثات (بنای مسقف) (با توجه به ضوابط پهنه‌بندی طرح تفصیلی و مستحدثات موجود)
- عدم استفاده از گونه‌های گیاهی مهاجم و آب‌بر

الزامات و مدارک شرکت در مسابقه

- این مسابقه بر اساس آیین‌نامه جامع برگزاری مسابقات طراحی معماری و شهرسازی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی (شماره ۳۰۹/دش تاریخ ۱۳۸۲/۰۱/۲۶) و با نظارت دبیرخانه دائمی مسابقات طراحی معماری و شهرسازی انجام می‌شود.
- تمامی اشخاص حقیقی دانشجو یا دانش‌آموخته و اشخاص حقوقی دارای صلاحیت در رشته‌های معماری و شهرسازی (یا رشته‌های مرتبط) واجد شرکت در مسابقه هستند. با توجه به محدودیت حضور آقایان در بوستان، پیشنهاد می‌شود آقایان به صورت گروهی و با نمایندگی یک خانم در مسابقه شرکت نمایند.
- شرکت‌کنندگان نباید طی یک سال گذشته در موضوع مسابقه ارتباط کاری با ارکان مسابقه داشته باشند.
- شرکت‌کنندگان با ارسال آثار خود به دبیرخانه مسابقه، اعلام می‌دارند که با شرایط و ضوابط مسابقه آشنایی لازم را پیدا کرده و آنها را می‌پذیرند. برگزارکننده نیز حسن انجام مسابقه براساس شرایط و ضوابط اعلامی را متعهد می‌شود.
- اطلاع‌رسانی در خصوص مسابقه و توضیحات تکمیلی صرفاً از طریق سایت اینترنتی مسابقه صورت گرفته و درج هرگونه اطلاعیه در سایت به معنای ابلاغ آن به شرکت‌کنندگان می‌باشد. بر این اساس شرکت‌کنندگان محترم می‌باید به صورت مستمر نسبت به بررسی اطلاعیه‌ها اهتمام ورزند.
- حقوق مادی و معنوی آثار برندگان مطابق با قانون حمایت حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان خواهد بود.
- برگزارکننده می‌تواند نسبت به معرفی آثار برتر در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی خود و یا چاپ آنها در قالب کتاب و برگزاری نمایشگاه با ذکر نام طراحان اقدام نماید.

- برگزارکننده می‌تواند طرح‌های برتر را به مرحله اجرا گذارد. این اجرا می‌تواند با مشارکت طراح و یا مستقل از وی صورت گیرد.
- مسئولیت اصالت آثار ارسالی به مسابقه بر عهده ارائه‌دهندگان آنها می‌باشد.
- در صورت بروز اختلاف و تشکیک در خصوص آثار، موضوع به هیات داوران و در صورت اختلاف بین ارکان مسابقه، موضوع به دبیرخانه دائمی مسابقات طراحی معماری و شهرسازی ارجاع داده می‌شود.
- مسئول کلیه مکاتبات با دبیرخانه، شخص ثبت‌نام‌کننده بوده و جایزه نیز به وی تحویل می‌شود.
- ثبت‌نام به دو شکل فردی و گروهی ممکن است. در شیوه دوم، برگزارکننده صرفاً با نماینده در ارتباط خواهد بود.
- مدارک و مستندات طرح باید به شکل فیزیکی (چاپ شده و نیز در قالب لوح فشرده) به صورت حضوری یا پست به دبیرخانه مسابقه واصل گردند. دبیرخانه از پذیرش ماکت و طرح‌های فاقد بسته‌بندی مناسب معذور است.
- عودت آثار برگزیده نشده مطابق هماهنگی و اطلاع‌رسانی در سایت اینترنتی مسابقه صورت گرفته و دبیرخانه از عودت آثار خارج از برنامه زمان‌بندی یاد شده معذور است. بدیهی است عدم مراجعه شرکت‌کنندگان جهت دریافت آثار ارسالی در زمان تعیین شده به معنای عدم تمایل آنان به دریافت آثار بوده و دبیرخانه پس از آن مسئولیتی در قبال آثار نخواهد داشت.
- فرم ثبت‌نام، اظهارنامه اصالت آثار و اظهارنامه شیوه ارتباط با ارکان مسابقه باید همراه با مدارک و مستندات طرح به صورت فیزیکی به دبیرخانه مسابقه (فایل‌ها بر روی سایت مسابقه قابل دسترسی هستند) واصل گردند.
- ضرورت دارد شرکت‌کنندگان از درج هرگونه اطلاعات مانند نام و نام خانوادگی و کدملی در طرح‌ها پرهیز کرده و اطلاعات صرفاً در فرم ثبت نام قید شود.
- هرگونه اطلاع‌رسانی غیرعمومی به شرکت‌کنندگان با شماره تماس و نشانی پستی اعلام شده در فرم ثبت‌نام صورت گرفته و مسئولیت عدم دریافت بسته پستی ناشی از عدم حضور در نشانی یاد شده برعهده شرکت‌کنندگان است.
- طرح‌ها باید در حداقل ۲ و حداکثر ۴ قطع A₁ روی foam board شیت‌بندی شوند. همچنین شرکت‌کنندگان می‌توانند گزارش توجیهی خود را در خصوص طرح در حداکثر ۲ صفحه در قطع A₄ با قلم میترا و شماره قلم ۱۲ ارائه دهند.
- هر اثر باید علاوه بر ارائه ایده کلی، مشتمل بر طرح سه بعدی ۵ نقطه کلیدی بوستان - به تشخیص شرکت‌کننده - باشد.
- بر اساس آیین‌نامه جامع برگزاری مسابقات طراحی معماری و شهرسازی، مسابقه از لحاظ محتوا نوع ۱-۱: مسابقه طراحی اجمالی، از لحاظ نوع و دامنه شرکت‌کنندگان نوع ۲-۱: مسابقه آزاد ملی و از لحاظ مراحل و نوع دوری، نوع ۱-۳: مسابقه یک مرحله‌ای است.
- طرح‌ها باید به دستورالعمل اجرایی ایجاد، راه‌اندازی و بهره‌برداری بوستان‌های بانوان مصوب اداره کل امور بانوان (۱۳۹۶) وفادار باشند (دستورالعمل بر روی سایت مسابقه قابل دسترسی است).
- در صورت عدم رعایت الگوهای یاد شده، مدیر مسابقه آثار را از فرآیند داوری حذف خواهد کرد.
- مدارک ارسالی باید شامل این موارد باشند:
 - ایدئوگرام‌های پایه طرح در سطوح مختلف و با مقیاس مناسب
 - سایت پلان و پلان موقعیت (مقیاس آزاد)
 - ترسیمات سه بعدی
 - برش‌های عمومی
 - سایر اطلاعات فنی

معیارهای داوری

الف) اصول و مبانی طراحی به صورت عام

- توجه به موضوع مسابقه به عنوان یک پروژه هویت بخش منطقه ۲۲
- تاکید بر چشم انداز منطقه ۲۲ به عنوان منطقه گردشگری
- میزان هماهنگی با اهداف و اولویتهای کارفرما
- میزان هماهنگی با سایت و بستر طرح
- میزان تطابق با برنامه پروژه
- توجه به ابعاد اقتصادی
- تحقق پذیری طرح
- نوآوری و ابداع
- به روز بودن

ب) ملاحظات خاص مکانی

- توجه به نیازهای گروههای سنی مختلف با تاکید بر کودکان، نوجوانان و سالمندان
- توجه به دسترسی کم توانان جسمی - حرکتی و ذهنی و بیماران خاص
- تاکید بر کاهش تولید و انتشار آلودگی های زیست محیطی
- بهره گیری از فضاها و مستحدثات موجود در بوستان
- نام گذاری بوستان متناسب با طرح پیشنهادی
- توجه به مسائل اجتماعی و ارتباطات محلی
- ترویج مصرف بهینه منابع طبیعی
- توجه به اسناد فرادست و مرتبط
- رعایت امنیت و ایمنی

ارکان مسابقه

برگزارکننده و کارفرما: شهرداری منطقه ۲۲ تهران با مشارکت اداره کل امور بانوان شهرداری تهران

مدیر مسابقه: مریم برومند

هیات داوران

- فرزانه صادق مالواجرد
- سپیده شفائی
- سولماز حسینیون

رئیس هیات داوران: سولماز حسینیون

داور علی البدل: مروارید قاسمی اصفهانی

جوایز

- نفر اول: ۴۵۰ میلیون ریال
- نفر دوم: ۳۵۰ میلیون ریال

- نفر سوم: ۲۵۰ میلیون ریال
- به نفرات چهارم و پنجم تقدیرنامه اهدا می‌شود.

زمان بندی مسابقه

ردیف	رویداد	تاریخ	
		آغاز	پایان
۱	انتشار فراخوان	۹۹/۰۱/۲۳	-
۲	وصول آثار به دبیرخانه	-	۹۹/۰۴/۰۴
۳	اعلام نتایج داوری	مرداد ۹۹	-
۴	برگزاری نمایشگاه و اهدا جوایز	شهریور ۹۹	-

ثبت نام و اطلاعات تماس

- نشانی اینترنتی جهت ثبت نام و پیگیری: www.region22.tehran.ir
- نشانی پستی دبیرخانه مسابقه: بزرگراه خرازی، شهرک شهید باقری، بلوار پرفسور سمیعی، ساختمان شماره یک شهرداری منطقه ۲۲، معاونت شهرسازی و معماری، کمیسیون طراحی شهری
- شماره تماس با دبیرخانه: ۰۲۱۹۶۰۲۲۳۳۸

معرفی بوستان بانوان ریحانه

بوستان بانوان ریحانه با مساحت ۱۸ هکتار (در زیر پهنه G121 طرح تفصیلی) با هدف رفع نیازهای ضروری فرهنگی، تفریحی و ورزشی بانوان در محیطی امن و سالم از اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۵ در ضلع شرقی پارک چیتگر افتتاح گردید. از جمله مزایای این بوستان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- نزدیکی به ایستگاه مترو چیتگر
- دسترسی از آزادراه تهران- کرج
- بافت جنگلی و فضای سبز زیبا
- ظرفیت بالای جذب مخاطب
- وجود پیست دوچرخه سواری

بر اساس دستورالعمل اداره کل امور بانوان شهرداری تهران، کاربری‌های بوستان در چهار پهنه زیر تعریف شده‌اند:

- کاربری ورزشی
- کاربری تفریحی
- کاربری علمی- آموزشی و فرهنگی
- کاربری خدماتی

تصویر شماره ۱: موقعیت بوستان ریحانه در ناحیه دو شهرداری منطقه ۲۲

